

Enerji'de kaynak sahipliğinin yanı sıra teknoloji sahipliği de yeni mücadele alanı haline geliyor...

“YENİLENEBİLİR ENERJİDE TEKNOLOJİ REKABETİ YAŞANACAK”

Yenilenebilir Enerji Sempozyumu kapsamında yapılan “Enerji Politikaları” başlıklı panelde konuşan Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu Yazmanı Cengiz Göltaş, fosil kaynakların azalmaya başlamasının, ülkelerin enerji alanında yürüttüğü mücadeleyi, yenilenebilir enerji kaynakları için geliştirilen teknolojilere sahip olma konusuna taşımaya neden olduğunu kaydetti. Türkiye’de enerji politikalarının yıllardır uluslararası şirketler ve finans kuruluşlarının çıkarlarına göre planlanmasının enerji üretiminde ithal kaynak bağımlılığına yol açtığına dikkat çeken Göltaş, kamunun yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapması gerektiğini dile getirdi.

IV. Yenilenebilir Enerji Sempozyumu kapsamında yapılan “Enerji Politikaları” başlıklı panel 31 Ekim 2007 tari-

hinde gerçekleştirildi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Nuri Bodur’un yönetti panele, Gaziantep Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü’nden Yrd. Doç. Vedat Karşlı, ODTÜ Şehir ve Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Doç Dr. Çetin Göksu ve EMO Yönetim Kurulu Yazmanı Cengiz Göltaş konuşmacı olarak katıldı.

Cengiz Göltaş, panelde yaptığı konuşmada, hükümetin yatırımsızlık nedeniyle Türkiye’yi karanlığın eşiğine kadar getirdiğini kaydederek, “Türkiye, ülkenin ihtiyaçları ve kaynaklarının öne çıkarıldığı bir enerji politikasına sahip değil. Ucuz, güvenilir, kaliteli, sürekli bir elektrik enerjisi sağlamanın temel yolu, ülkenin kendi öz kaynaklarıyla kısa, orta ve uzun vadede yapılacak

planlama ile belirlenen bir enerji politikasından geçiyor” diye konuştu.

Enerji üretiminde petrolün 40-45 yıl, kömürün 120-150 yıl ve doğalgazın 60-65 yıl daha kullanılmasının beklendiğini ifade eden Göltaş, 1974 yılında yaşanan petrol krizinin ardından bütün gelişmiş ülkelerin yenilenebilir enerji kaynaklarının araştırılması için pay ayırmaya başladıklarını gördüğünü kaydetti. Uluslararası Enerji Ajansı’nın fosil kaynakların kullanımının 2040’li yıllardan sonra düşeceğini kaydettiğini belirten Göltaş, enerjide geçiş yüzyılında fosil kaynakların denetimi için savaşların yanı sıra yenilenebilir enerji kaynakları teknolojilerin acısında da ülkeler arasında rekabet etmesinin beklendiğini ifade etti.

Elektrik enerji politikaları açısından Türkiye’nin 1980’li yıllardan bugüne

yapısal bir kırılmaya maruz kaldığını ve değişim programı adı altında, "serbestleştirme, özelleştirme ve piyasalaştırma" politikalarının yürütüldüğünü kaydeden Göltaş, şöyle devam etti:

"1980'li yıllardan 2007'ye kadar partiler değişse de, enerji bakanları değişse de, bu politikanın ana hatları değişmiyor. Bunlar Dünya Bankası, IMF gibi kuruluşların yapısal uyum kredilerinde bağlı olarak şekillenen, yine Avrupa Birliği'ne girmenin ön şartları olarak, kurullar biçiminde ifade edilen sağ, liberal politikalar bunlar."

Enerji politikalarını Türkiye'nin ihtiyaçları yerine uluslararası şirketlerin ve finans kuruluşlarının dayatmalarının şekillendirdiğini anlatan Göltaş, enerjide ithal kaynaklara bağımlılığın arttığına işaret etti. Doğalgazın enerji üretiminde 1990'larda yüzde 10-15'ler arasında pay aldığını hatırlatarak, doğalgazın bugün yüzde 50'ler seviyesine ulaştığını ve İran'la yapılan son anlaşmayla birlikte elektrik enerjisi üretimindeki payının yüzde 60'lar seviyesine ulaşacağını kaydetti. Göltaş sözlerini, "Ülkenin ulusal bağımsızlığı açısından ve mevcut kaynakların çe-

şitlendirilmesi açısından da bu sağ, liberal politikalarından vazgeçilmeli. Kamusal anlamda yenilebilir enerji kaynaklarına yatırım yapması için bütçeden pay aktarılmalı" diyerek tamamladı.

"Güneş Odaklı Yeni Bir Uygarlık Yaratmalıyız"

ODTÜ Şehir ve Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Doç Dr. Çetin Göksu da, dünyanın küresel ısınma birlikte büyük bir tehlikeyle karşı karşıya olduğuna dikkat çekerek, yenilebilir enerji kaynaklarının önemini vurguladı.

Göksu konuşmasına şöyle devam etti:

"Karşımızdaki düşman bellidir. Fosil yakıtlara dayalı bir uygarlığın, 20. Yüzyılda hızlanan bu modern uygarlığın sonuçlarıdır. Biz eğer emisyonları azaltıp, dünyadaki yaşamı yaşanabilir hale getirmek istiyorsak, fosil enerjilere dayalı bir uygarlıktan, güneş odaklı yeni bir uygarlığa gidişin yollarını açmalıyız."

Bu uygarlığın hedefi, emisyonsuz yeni bir uygarlıktır. Bunu yaratacak olan da güneştir. Biz istesek de istemesek de zaten dünya buna doğru gitmektedir. Dolayısıyla bu gidişin adını koyup sistematik çalışmaları ülkemizde başlatmalıyız."

"Proje Eksenli Eğitim"

Yrd. Doç. Dr. Vedat Karslı ise konuşmasında, yenilenebilir enerji kaynakları için teknoloji geliştirilmesinin önemine dikkat çekti. Üniversite, sanayi işbirliğinin Ar-Ge konusunda istenilen seviye ulaşmadığını ifade eden Karslı, bu sorunların kaynaklarına ilişkin değerlendirme yaparak, çözüm önerilerini sıraladı. Yapılan Ar-Ge çalışmalarında döner sermayeden yüzde 75'lik kesinti yapıldığını hatırlatan Karslı, bu kesintilerin gelir vergisi dahil olmak üzere yüzde 25'e indirilmesi durumunda, akademisyenlerin Ar-Ge çalışmalarına katılımının sağlanabileceğini savundu. Öğretim üyelerinin kariyer yükselmelerinde, proje, Ar-Ge ve sanayi çalışmaları en az bir yayın eşdeğeri olarak puanlamasının akademisyenlerin ilgisi artırmasına neden olacağını ifade eden Karslı, üniversite yönetimlerini uzun vadeli Ar-Ge faaliyetleri planlaması yapması gerektiğini kaydetti.

Karslı, "Proje yürütücülerinin yaşadıkları sıkıntı ve problemlerin çözümünden üniversite rektörleri birinci derecede sorumlu olmalı, yürütücülerin ceplerinden para harcamaları zorlanmamalı, bilakis, çalışmaları teşvik edilmelidir. Proje eksenli eğitim, yüzyılımızın eğitim felsefesi olacaktır" diye konuştu.

Sanayicinin ise Ar-Ge konusunda devletten alınan teşvikler dışında kaynak ayırmak istememesinden yakınan Karslı, "Sanayicimizin eline cebine atmaya alışmalı. Her şeyi devletten bekleme veya devleti söğüşleme zihniyetinden kurtulmalı" diye konuştu. ◀

